

**NUNATTA EQQARTUUSSISUUNEQARFIANI
EQQARTUUSSUTIP
ALLASSIMAFFIATA ASSILINEQARNERA**

**UDSKRIFT AF DOMBOGEN
FOR
GRØNLANDS LANDSRET**

**A A L A J A N G I I N E Q
B E S L U T N I N G**

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianit suliami aalajangeqqitassanngortitami oqaatigineqartoq ulloq 16. september 2020

Sul.no. K 297/19

Unnerluussisussaataasut
illuatungeralugu

U

Inuusq 2. august 1983
(Advokat Vilhelm Dickmeiss)

Qeqqata Eqqartuussisuuneqarfia siullermik aalajangiisuulluni aalajangiivoq ulloq 11. december 2019 (eqqartuussisoqarfiup sul.no. KS-QEQ-1025-2019).

Piumasaqaatit

Unnerluussisussaataasunit piumasaqaatigineqarpoq eqqartuussisoqarfiup aalajangiinera atuuttussanngortinneqassasoq, taamaalilluni Qeqqata Eqqartuussisoqarfiata eqqartuussutaa 21. marts 2013-imeersoq allangortinneqarani atuutsiinnarneqarluni.

U misiligummik iperagaanissamik piumasaqaateqarpoq.

Eqqartuussisooqataasut

Suliaq suliarineqarpoq eqqartuussisooqataasut peqataatillugit.

Ilassutitut paasissutissat

Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfiup oqaaseqaataanit 30. juli 2020-meersumit ilaatigut ersersinneqarpoq:

”Oqaaseqaammi matumani U-ip Nuummi atugai isummerfigineqarput aamma tunngavigineqarput tapiliussatut oqaaseqaat 14. maj 2020-meersoq, Herstedvesterimiit oqaaseqaat 9. maj 2019-imeersoq, HCR-20-p aarlerinartoqarsinnaanermik naliliinera 14. maj 2020-meersoq kiisalu Nuummi pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfup U pillugu oqaaseqaataa 25. maj 2020-meersoq.

Tapiliussatut oqaaseqaammit 14. maj 2020-meersumitt ersersinneqarpoq U pissutsimigut immikkooruteqartuusoq psykopatitut pissuseqarluni, ilaatigut eqqarsaqqaarani iliuuseqartarluni, soqutigisaqarpiarani inunnillu allanik paasinnaannanani pisuusutullu misigerpiarsinnaanani. U-ip nakuusernerminut inuit allat akisussaatinneqarsarpari aamma immikkut paaqqu-tarineqartussanngortitaalluni eqqartuussaasimanerminut pissutaasoq paasisinnaanngilaa misigisimavorlu pisortanit naapertuilluannngitsumik pineqarsimalluni.

U-ip qanoq sukkatigisumik aneertalernissani misiligummillu iperagaanissani Nuummut tikinnermini piviusorsioruunngitsumik takorloorpai, tamatumalu kingunerisaanik nuutsitaanerata kingorna aallarnissaataasumik oqaloqatigiinnerni nukillalaaqqasarpoq suliallu sukkaasumik suliarineqarnissaa erinitsaaqqallugu. U pineqaatissiisummik atuinermi ingerlanerani piffissap ilaani atonerluisarpoq, tamannalu pingaarnermik pissutigalugu aneersinnaatitaanikuunngilaq. U-ip nammineerluni nassuerutigaa Nuummut tikinnermi kingorna arlaleriarluni hashitortarsimalluni, aammalumi hashimik sunnertisimasoq ulloq 10. maj 2020-mi takuneqarsimavoq.

U atonerluigaangami katsorsaasumik oqaloqateqaannarsinnaasannngilaq, ulluinnarni sammisanut peqataasinnaasarani aamma akerleriissuteqaqqajaanerusarpoq. U-ip atonerluisuunn-gissap pisariaqartuuneranik eqqartuinissaq nukillalaarnarikkajuttarpaa, aamma suliap immi-nerminut tunngasup suliarineqarneranut atatillugu nalunaarusianik pinngikkangami nukilla-jaartarpoq. U-ip siornatigut atonerluisimanerup katsorsaasumillu oqaloqateqarnerit pingaaruteqarneri pillugit Herstedvesterip Parnaarussiviani oqaloqateqarnerit soqutaann-gitsutut isigisarpai, U-li atonerluinermut Nuummi Allorfik-mi maanna katsorsartilluni aall-artinnikuuvoq, tamannalu Skypekkut ingerlanneqartarpoq. Aamma U-ip 2020-mi februaari-mili kissaatigaa inissiisarfimmi sulisumik minutsini 15-ini oqaloqateqartassalluni, tamannalu akuersaarniarneqarpoq. Oqaloqatigiinnerit isumagissaarneranut tunngasuusassapput aamma tapersersuorpalaartuussapput.

U ulluni 7-ini kisimiitinneqarluni 2020-mi apriliimi inissinneqarpoq, inissiisarfimmeeqatimi-nullu nakuusersimanermit politiinut nalunaarutigineqarnikuuvoq. U pisoq pillugu aper-sorneqarnerugami oqaluttuarpoq pillarneqarnini atoreersimallugu, maannalu politiit suliamik

suliaqarnissaat utaqqillugu, kisianni pisuunerluni pisuunnginnerluniluunniit oqaaseqarfigerusunngilaa. Oqaatigaali inissiisarfimmi sulisut ajornatorsiortinniarluni ”perulluliornernik” aaqqissuuisartullusooq. U-ip inissiisarfimmeeqatiminut nakuusersimanera pillugu nalunaarusiornerup saniatigut aamma tulluanngitsumik oqalussimaneranut hashitorsimaneranullu nalunaarusiortoqarsimavoq.

U gangmanditut sulinikuuvoq, tamannalu assut pimoorussimavaa aammali inissiisarfimmeeqatai torersaanngikkaangata tamanna aaqqiagiinnginnernik kinguneqatarsimavoq, tamatumalu kingunerisaanik U gangmandiujunnaarpoq. Ukioq aputaajaasuuvoq, nuannarisaminik. U maannakkorpiaq inissiisarfiup silataani sulisarpaq assigiinngitsunik suliaqarluni.

U Sisimiuni erneqarpoq 7-inik ukiulimmik, sap. akunneranut ataasiarluni oqarasuaatikkut atassuteqarfisartakkaminik. Ernerminik atassuteqarfigininnerusarnissani U-p kajumissisutigaa, aammali kiffaanngissuseqarnerunermik imaaliallaannaq kinguneqanngikkaangat arlalissuarnik nukillalaarutaasarpoq. Tamatuma saniatigut U peeraqarpoq Nuummi Inissiisarfiup immikkoortortaani ammasumiittumik, taannalu ullut tamangajaasa takusarpa.

U aneertarnissaminut maannakkorpiaq akuerineqarnikuunngilaq, kisiannili marlunnik ingiallorteqarluni peqinnissaqarfimmukarnissaminut ataasiakkaatigullu immikkut akuerisaanikuuvoq, taakkualu ajornartorsiutitaqanngitsumik ingerlasimapput.

HCR-20-mit naliliinermi ersersinneqarpoq nakuusersinnaanermik nakuusernissamillu siorasaarisinnaanermik aarlerinartoqarnera atornerluinermut, aningaasanik pisariaqartitsinermut eqqarsaqaaranilu iliuseqartarneranut atassuteqassasoq. Tamatuma saniatigut U-ip nammineq ajornartorsiuteqarnerminik nassuerutiginnippiarsinnaannginnera akisussaajumannginneralu ajornartorsiutaapput. Pinerluutigisimasaaq eqqartuussallu maannakkut qanoq innera eqqarsaatigalugit Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfik naliliivoq pineqaatissiissummik atorunnaarsinneqaraluarpat inunnut navianaatilimmik pinerloqqinnissaq annertuumik aarlerinaateqassasoq.

Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfiup Qullersaqarfia naliliivoq, pineqaatissiissummik atorunnaarsitsinissaq inassutigineqartinnagu ilaatigut U hashimik ilaannikkut atorluisarnerminut iluatsilluartumik katsorsartissimasariaqartoq aamma katsorsartinnerit oqaloqateqartarnerillu sunniuteqarnerat takuneqarsinnaasariaqartoq, tamatumalu kingorna aaqqissuulluakkamik aneertarneq sivisuumik ingerlasimasariaqartoq.

...”

Nuummi Inissiisarfiup U pill. oqaaseqaataanit 14. maj 2020-meersumut ersersinneqarpoq imaattoq:

”...

Tarnikkut maanna qanoq innera

U-ip oqaloqateqartarnissamut pisariaqartitsisinnaanini aallaqqaammut akuersaanngilaa, kisianni taamaaliornissaq kajumigigaluttuinnarpaa. 2019-imi ukiakkut oqaloqatigiittarnerit U-ip misiligummik iperagaaniassagami ”sukkasuumik sullinneqarnissamik” erinitsassimaneranik imaqartarput. Atornerluinermut katsorsartinnissani atornerluinerlu tamaat isigalugu akuersaanngilaa, ilisimatitsissutigaami atornerluinermut Herstedvesterip Parnaarussiviani pingasoriarluni katsorsartittarnikuulluni. U-ip atornerluineq pillugu oqaloqatigiittarnerit Herstedvesterillu Parnaarussiviani katsorsaasumut attaveqartarnerup pingaaruteqarnerat soqutaanngitsutut eqqartorpai.

Immikkut paaqqutarisassanngortinneqarluni eqqartuussaasimanerminut pissutaasoq U-ip paasinngilaa, misigisimavorlu naapertuilluanngitsumik pineqarsimalluni, ilaatigut aneernissamik qinnuteqarnernut il.il tunngatillugu. U-ip atornerluisannginnissami piffissamilu aalajangersimasumi nalunaarusianik pisanninnissami pisariaqarnerannik eqqartuinissaq nukillalaarutigisarpaa. U isumaqarpoq eqqartuussaasimermi kingorna assut siuariartornikuulluni. Taamaattumik pisortanit pillagaaqqinnissani pissutissaqarsorinnngilaa. Iperagaassagaluaruni allanut navianaateqarsinnaasorineqarnini isumaqataaffiginngilaa. ”Pillarneqarnani katsorsarneqarusuttarpoq”, kisianni sumut katsorsartikkusunnerluni itisilersinnaanngilaa. U-ip oqaloqateqartarnissani kajumigivallaanngilaa. ”Sukkasuumik sullitsikkusuppoq”, aneertalerniassagami misiligummillu iperagaaniassagami. Paasinarpoq U-ip ilimagigaa Kalaallit Nunaanni killissarititajajoqqutassallu Herstedvesterip Paarnarussiviani ilisimasaminiit allaanerujussuusut. Oqaloqatigiinnerni ataasiakkaani U-ip immikkut paaqqutarineqartussanngortitaalluni eqqartuussaasimasumut killissarititaasut eqqartornissaat sapernartinnginnerusarpaa, tamatumunnga ilanngullugit aneertalersinnaanernut najoqqutassat – aneersinnaanerit nalinginnaasut immikkullu akuerineqarluni aneersinnaanerit assigiinngissutaat. Oqarnikuuvoq tamatumunnga siornatigut ilisimatinneqarnikuunani.

[...]

Paasissutissat inissiisarfimmit sulisuneersut journalimeersullu

[...]

U pinerluuteqarsimasunik isumaginnittoqarfiup sulisuinut amerlanertigut inussiarnertuuvoq. Inissiisarfimmi betjentit taanna nalileruminaatsippaat. Inissisimaqataasa arlallit ersigaat, naliliisoqarporlu U ilaatigut inissinneqarsimasut akornanni pissaanilittut inissisimaffeqartoq. Inissiisarfimmi betjentit oqaatigiuminaatsippaat U hashitorsimanersoq. U siornatigut nassuernikuuvoq piffissap ilaani hashitortarnikuulluni, tamatumunngali takussatissanik journalimi allassimasoqanngilaq.

[...]

Inooqataanerup tungaatigut atukkat

[...]

Anaanaa ilaquataasalu amerlanerpaartaat Sisimiuni najugaqarput. U anaanaminut ajunngitsumik attaveqarpoq. Aamma maani Nuummi ilaquataqarpoq, ilaatigut qatannguteqarluni angumik politiisumik. Qatanngutimi taassuma bistanstværgiunissaanik U qinnuteqarnikuuvoq. U Nuummut pinermi kingorna ilaquuttaminut ajunnginnerusumik atassuteqarlerpoq. Siornatigut ilaquitariit ileqqoluttortaalluni misigisarnikuuvoq. Herstedvesterip Parnaarussiviani sap. akunneranut ataasiarluni sianersinnaasarnikuuvoq, taamaattumillu ernerminut amerlanertigut sianertarnikuulluni. Maanna piumalleraangami sianersinnaanani ilorrisimaarutigaa.

[...]

Inerniliineq

U angutaavoq 36-nik ukiulik, siornatigut toqutseriaraluarsimasoq, arlaleriarluni nakuusertarsimasoq, siorasaarisarluni, tillittarluni ilaalu ilanngullugit. U immikkut paaqqutarisassanngortinneqarluni eqqartuussaarnikuuvoq. Pissutsimigut allaaneruvoq psykopatillu pissusiinik pissuseqarluni, eqqarsaqaarani iliuseqartarluni, soqutigisaqarpiarani inunnillu allanik paasinnissinnaanani pisuusutullu misigisinnaarpiartarani.

Kalaallit Nunaannut nuutsinneqarnermi kingorna U qanoq sukkatigisumik aneertalersinnaanerinut misiligummillu iperagaasinnaanerinut tunngatillugu Nuummut tikinnermi kingorna piviusorsioruunngitsumik ilimagisaqartarpoq. Ajoraluartumik piffissaq manna Naalagaaffiup Unnerluussissuata sulianik suliaqartarnera sivisusarpoq, tamannalu nukillalaartitsisarpoq U-ip ingammik inissiisarfiup suliasuinut tutsittagaanik. Tamatuma saniatigut inissiisarfittaap aallartinniarnernani ajornartorsiuteqartoqarnikuuvoq, tamannalu U-ip paasi-nartumik nukillalaarutigisarpaa. Ulluinnarni sammisaqartitsinernik amerlanerusunik ujartuivoq, aamma silami sulisinnaanerninik. Herstedvesterip Parnaarussivianut utertitaanisani ilaannikkut eqqarsaatigisarnikuuaa.

U maannakkutut atugaqarnermini nukillalaaqqavoq susinnaanngitsutullu misigaluni, misigisimalluni atukkami pitsanngorsaaviginissaannut periarfissaqarnani pineqaatissiisummillu atuinermi siumut ingerlanermik pilersitsisinnaanani.

U-ip inissisimaqatiminut nakuusernera pillugu ukiup kingulliup ingerlanerani marloriarluni nalunaarusiortoqarpoq, taakkunanga ataatsimi pisuunerarpoq. Tamatuma saniatigut betjentinut assuarnartumik oqalussimanera pillugu nalunaarusiortoqarnikuuvoq aamma hashimik atornerluineq pujortarnermullu atortunik sannatinillu assigiinngitsunik tigummiaqarsimanera pillugu nalunaarusiortoqarnikuuvoq. U ukiaq hashimik atornerluivoq maannalu aamma atornerlueqqilluni. Aneertalersinnaanermut tunngatillugu tamatuma ajornartorsiutaaneranut isummernissani nukillalaarnartippaa. Aamma atuinnginnissaq pillugu piumasaqaatit inissiisarfimmit aqukkuminaatsinneqarnerat paasiuminaallisitsisuuvoq, inissiisarfiummi quunik misissuisarneq atunngilaa. Taamaattoqassappat misissueqattaartarnissaq tamakkuninngalu nalunaarsuisarnissaq pisariaqassaaq.

Ukioq kingulleq nakuusersimanermut nalunaarusiat U-mut tunngasut marluk, atornerluineq pillugu nalunaarusiaq pineqaatissiisummillu atuinerata suli ajornartorsiornartoqarnera toq-qammavigalugit naliliisoqarpoq, aneertarnissamik aallartitsinissaq nalorninartoqarpallaartoq.

Pineqaatissiisummik allannguissamik maannakkorpiaq toqqaasoqarsinnaanngilaq.
...”

Siunissami nakuusersinnaaneq pillugu aarlerinartoqarneranik HCR-20-p naliliineranit ersersinneqarpoq:

”...

U pinerloqqissaguni assingusumik pinerloqqinnissaa ANNERTUUTUT nalilerneqarpoq, tassa imaappoq U imigassamik hashimilluunniit sunnertisimalluni inunnut navianaatilimmik nakuusersinnaavoq imaluunniit nakuusernissamik siorasaaraluni. Taamaattoqassappat taamaaliorneranut ikiarooriniutinik atornerluineq aningaasallu pissutaassapput. U-ip atornerluinaveersaarnermigut taamaaliornisaminik ingalassimanninnermigut nammineq akisussaaf-feqarnini naammattumik paasinngimmagu tamanna ajornartorsiutaavoq. Aperineqarluni nakuusertartuunnginnerarpoq. Maanna atukkaminut Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnit-toqarfiup pisuunera akisussaanelu annertuumik pingaartippai.

...”

Nassuiaatit

U ilassutitut nassuiaavoq, ullut tamaasa sulisarluni ullaakkullu arpattarluni. Silami ujaqqanik suliaqartarpoq. Nal. 15.45 freeraangami immikkoortorta qarfigimmiittut allat peqatigalugit nerisassiortarpoq. Unnukkut arnaatiminit akunnerni marlunni pulaarteqartarpoq. Herstedvesterimut uterusunnerarneqarnini suminngaanneernersoq naluaa, sulisummi oqarfiginikuai neriuilluni Herstedvesterimut utissanani. Nuummiinnini nuannaraa. Sullissinerli pitsaavallaanngilaq. Nuanniippoq sulisunit Danmarkimut uterusunnerarneqarami, uterusunngilarmi. Aamma neriorsorneqarnikuuvoq pinikuunngisaminik. Assersuutigalugu neriorsorneqarnikuuvoq katsorsartissalluni, taamaattoqarnikuunngilarli. Katsorsarteqquneqaraangami naaggaartanngilaq. Maannakkorpiaq atornerluisuunngilaq. Skype aqutigalugu Allorfik-tarneq ajornartorsiutaanikuuvoq. Taamaattumik Sisimiuni Qaqortumeersunillu oqaloqateqartarnikuuvoq. Oqarnikuuvoq Sisimiuni oqaloqateqartarnernut uteqqikkusulluni. Sap. akunnera kingulleq Sisimiuneersumik oqaloqateqarpoq.

Inissiisarfimmiittut allat ilaannikkut ajornartorsiutaasarput. Vagteqartanngilaq, taamaattumik nammineq allallu ajornartorsiutinik unitsitsiniaasarput. Betjentit takkukkaangata oqqannerit unereersimasarput.

Utaqqikatakkaangami, soorlu suliarbornissaminut, kamassinnaasarpoq. Eqqaamanngilaa oqarnikuulluni inissiisarfimmi betjentit qisuariartinniarluni ”aaqqissuussisartut”.

Aneertarnissaq pillugu oqaloqatigineqarnikuunngilaq. Misiligummik iperagaassaguni sulisarusuppoq. Aamma nammineq katsorsaavinnukarsinnaasarusuppoq. Eqqissilluni inuuneqarnissaq kissaatigiinnarpa. Sisimiuni namminerisaminik ineqarpoq, tassungalu uterusuppoq. Katsorsartinnerup Skype-kkut ingerlanneqarnera ajunngippallaanngilaq. Teknikkikut ajornartorsiuteqartoqartarpoq imaluunniit katsorsaasoq pikkorissariarsimasarpoq, taamaattoqartillugulu taakku sivisuumik takuneq ajorpai. Pilersaarut naapertorlugu Allorfik-mik qammammut tallimariarluni oqaloqateqartartussaavoq. Taamaallaalli pingasut ingerlanneqartarput. Aasaanerani feriarnissaq sioqqullugulu atornerluinikuunngilaq. Atornerluisuunnginnissani kissaatigaa. Psykologimik maannakkut oqaloqateqartanngilaq. Psykiaterili X5 unimmat oqaloqateqarnikuunngilaq. X5-p inissiisarfimmukarluni oqaloqatigisaraluarpa. Oqaloqateqarnerit nuannarai.

Iliusissanik pilersarusiuunneqarnikuunngilaq. Herstedvesterimiinnerani ukioq affakkuut-aarlugu iliuusissanik pilersarusiortoqartaraluarpoq. Maannali utoqqatsissutaajuartarpoq inissiisarfik nutaajusoq sulisussaaleqisoqartorlu. Ukiuni qulingiluangajanni tigummineqarnermini aneertarnikuunngilaq. Katsorsaariaaseq Minnesota atorlugu Herstedvesterimiinnermini katsorsartinnikuuvoq. Aamma ukiuni tallimani psykologimik oqaloqateqartarnikuuvoq. Isiminik nakorsiaassinermi saniatigut Sanami passunneqarnikuunngilaq. Sanamut misissortikiartoraangat vagtit marluk ilaasarput. Ullumikkut inuppassuit akornanniissinnaanngilaq.

Allamik bistanstværgitaartinneqarnikuunngilaq. Bistanstværgia [...] januar 2020-mili unimmat nukkani bistanstværgitaarerusullugu qinnuteqarnikuuvoq. Akissutisinikuunngilarli. Nukaa Nuummi najugaqarpoq bistanstværgiorusupporlu. Qatanngutai pingasut Nuummiipput piffissaqaraangamillu inissiisarfimmut pulaartarpaat. Ernini Kalaallit Nunaannut pinermi kingorna marloriarluni takuaa. Ullut tamangajaasa oqaluuttarpa. Ernerminit Sisimiuniit Nuummut tikeraarneqarnissaminut ikiortissarsiornikuuvoq.

Isini suli ajornartorsiutigai. Arlaleriarluni suliaritinnikuuvoq. Kuseriaatissaminik tunineqarnikuuvoq inuunermi sinnerani atugassaminik. Isaruartarnissaminut qinnuteqarnikuuvoq, itigartitaanikuullunili. Isaruaqartariaqarsorivoq, seqerngummi qaamanera pissutigalugu isimigut aseruuttuulersarpoq. Sulluaqqat qulliit aqquaat milittaramik. Misiligummik iperagaasinnaanermut atatillugu imminerminut piunasaqaatigineqartunik malinninnissaq piareersimaffigissavaa.

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiata tunngavilersuutaa inerniliineralu:

Eqqartuunneqartup hashimik atornerluiuarnera pillugu paasissutissat aamma inunnut navianaatilimmik pinerloqqissinnaanermut aarlerinartoqarnera pillugu paasissutissat eqqarsaatigalugit, sanilliunneqarluni siornatigut pinerluuttarsimaneq, eqqartuussisuuneqarfik isumaqarpoq eqqartuussaq suli inunnut allanut ima navianaateqartigimmat pineqaatissiisutit atuutsiinnarneqarnissaa pisariaqartoq, naleqq. pinerluttulerinermi inatsimmi § 162, imm. 4. Eqqartuussisuuneqarfiup pingaartippaa eqqartuussap, suliامي nakorsanit paasissutissiisutit naapertorlugit, pinerlussimanerminut allat akisussaatittarai, taamaalillunilu nammineq pisuunerminik paasinninani.

Eqqartuussap suli iperagaajartuaartinneqarsimannginnera, aamma iperagaanissaq, tamakkii-sumik misiligummilluunniit, sioqqullugu taamaattoqarnissaata pingaaruteqartuunera eqqartuussisuuneqarfiup pingaartippaattaq. Aaqqissuulluakkamik iperagaatitsiartuaartoqarpat eqqartuussap kiffaanngissuseqarnerulernermik atuilluarsinnaanera ilaatigut qulakkeerneqassaaq. Tamatumani oqaatigineqassaaq eqqartuussaq ilisimatitsisimasoq inuit allat akornanniinnissani ajornartorsiutitaqarsorigini.

Illersuisup atuutsinniarppaa eqqartuussap inissiisarfimmiinnera pillugu iliuusissanik pilersaarusiortoqarsimanngitsoq aamma qaammatini kingullerni sisamani psykiaterimik oqaloqateqarsimanngitsoq sulilu bistandværgilerneqarsimanngitsoq, taamaattumillu eqqartuussutit atuutsiinnarneqarnissaa isumaqanngitsq, tassami eqqartuussap pineqaatissiisummik atuineranut siunertamik aalajangersaasoqarsimanngilaq.

Eqqartuussisuuneqarfiulli tamanna imminermini eqqartuussap misiligummik iperagaanissaanik kinguneqarsinnaasorinngilaa. Eqqartuussisuuneqarfiup maluginiarppaa iliuusissanik pilersaarussiaq, pinerluttulerinermi inatsisip § 201-iani, imm. 1-imi eqqaaneqartutut, allaffissorinikkut sakkusaanerusoq aamma pilersaarusiorsimannginneq misiligummik iperagaanissaq pillugu apeqqummut sunniuteqassasorineqanngitsoq.

Eqqartuussaq navianarunnaarsimasoq isumaqassalluni qularnaatsumik tunngavisaqartoqanngimmat, aamma atsikkutigiititsinissamik eqqarsaatiginninnerit pineqaatissiisutit atuutsiinnarneqarnissaanut maannakkut akunnatoortitsinngimmata, pineqaatissiisut allanngortinneqarani atuutsiinnarneqarpoq.

TAAMAATTUMIK EQQORTUUTINNEQARPOQ:

Eqqartuussisoqarfiup aalajangiinera atuuttussanngortinneqarpoq.

Naalagaaffiup karsiata suliambut aningaasartuutit akilisavai.

afsagt af Grønlands Landsret den 16. september 2020 i kæresag

Sagl.nr. K 297/19

Anklagemyndigheden

mod

T

Født den [...] -1983

(Advokat Vilhelm Dickmeiss)

Qeqqa Kredsret afsagde beslutning i 1. instans den 11. december 2019 (kredsrettens sagl.nr. KS-QEQ-1025-2019).

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om stadfæstelse af kredsrettens beslutning, således at Qeqqata Kredsrets dom af 21. marts 2013 opretholdes uændret.

T har nedlagt om prøveløsladelse.

Doms mænd

Sagen har været behandlet med domsmænd.

Supplerende oplysninger

Det fremgår af Kriminalforsorgens udtalelse af 30. juli 2020 bl.a.:

”Nærværende udtalelser forholder sig til T’s forhold i Nuuk og baserer sig på tillægserklæring af 14. maj 2020, til erklæringen fra Herstedvester af 9. maj 2019, HCR-20 Risikovurdering af 14. maj 2020 og udtalelse fra anstalten for domfældte i Nuuk vedr. T af 25. maj 2020.

Det fremgår af tillægserklæringen af 14. maj 2020, at T er karakterafvigende med psykopatiske personlighedstræk med bl.a. impulsivitet, nedsat interesser og forståelse for andre mennesker og har nedsat skyldfølelse. T tillægger ofte andre det primære ansvar for hans voldshandlinger og har ingen forståelse for årsagen til, at han har fået en forvaringsdom og føler sig uretfærdigt behandlet af systemet.

T havde ved ankomsten til Nuuk urealistiske forventninger til, hvor hurtigt han kunne få udgang og blive prøveløsladt, hvilket resulterede i en del af de indledende samtaler efter overførslen var præget af frustration og utålmodighed efter hurtig sagsbehandling, så han kunne prøveløslades. T har haft et periodisk misbrug under hele afsoningen, som har været den væsentligste årsag til, at han ikke har kunnet opnå udgange. T erkender selv at have røget hash flere gange siden sin ankomst til Nuuk og er sendt observeret hashpåvirket den 10. maj 2020.

I perioder med misbrug kan T ikke opretholde samtaler med behandler, deltage i daglige aktiviteter og konfliktniveauet bliver øget. T er ofte blevet frustreret over, at skulle tale om nødvendigheden af, at han er afholdende fra misbrug og over en periode ikke får rapporter i forbindelse med hans sagsbehandling. T bagatelliserer betydningen af tidligere misbrugs- og behandlersamtaler fra Herstedvester Fængsel, men T har dog aktuelt påbegyndt et misbrugsforløb os Allorfik i Nuuk, som foregår via Skype. Endvidere har T siden februar 2020 haft et ønske om at få daglige samtaler af omkring et kvarters varighed med en anstaltsbetjent, hvilket er forsøgt imødekommet. Samtalerne skal omhandle hans aktuelle humør og være af støttende karakter.

I april 2020 blev T enerumsanbragt i 7 dage og er politianmeldt for vold mod medindsat. Da T bliver adspurgt nærmere ind til episoden, fortæller han, at han har udstået sin straf og at han nu afventer politiets behandling af sagen, men han vil ikke udtale sig om, hvorvidt han erkender sig skyldig eller ej. Han udtaler dog, at det er som om, at anstaltsbetjentene arrangerer ”scener” for at bringe ham i problemer. T har ud over rapporten for vold mod medindsat en rapport for upassende sprogbrug og en rapport for hashrygning.

T har været beskæftiget som gangmand, hvilket han har taget meget seriøst, men det har også ført til konflikter når medindsatte ikke ryddede op efter dem selv, hvilket resulterede i, at T stoppede som gangmand. I vinters var han beskæftiget med snerydning, hvilket han trivedes med. T er på nuværende tidspunkt sporadisk beskæftiget i form af udendørs forfaldent arbejde inden for anstaltens område.

T har en søn på 7 år i Sisimiut, som han ugentlig har telefonisk kontakt til. Udsigten til mere kontakt med sønnen motiverer T, men giver også en del frustrationer, når han ikke ser umiddelbare resultatet i form af øgede frihedsgoder. Derudover har T en kæreste der er indsat i den åbne afdeling i Anstalten i Nuuk, som han ses med næsten dagligt.

T har på nuværende tidspunkt ikke opnået tilladelse til et udgangsforløb, men han har dog haft enkelte særudgange til sundhedsvæsenet med to ledsagere, et opholdsvilkår og alkoholvilkår, som er forløbet problemfrie.

Det fremgår af HCR-20 vurderingen, at risikoen for vold eller trusler om vold vil være relateret til behovet for misbrugsstoffer, penge og hans impulsive karakter. Hertil er det et problem, at T har en ringe erkendte af egne vanskeligheder og er ansvarsfralæggende. Henset til den begåede kriminalitet samt domfældtes aktuelle tilstand, er det Kriminalforsorgens vurdering, at en ophævelse af foranstaltningen vil medføre en betydelig risiko for tilbagefald til ny ligesartet personfarlig kriminalitet.

Det er Kriminalforsorgens Hovedkontors vurdering, at T bl.a. skal have opnået en vellykket behandling mod det periodiske misbrug af hash, og der skal se at være opnået en positiv effekt af hans behandlinger samt samtaler, hvorefter der skal [være] et længere veltilrettelagt udgangsførløb førend der kan anbefales en ophævelse af foranstaltningen.

...”

Af udtalelse vedr. T af 14. maj 2020 fra Anstalten i Nuuk, fremgår følgende:

”...

Aktuelle psykiske tilstand

T var i begyndelsen afvisende over for, at han skulle have behov for samtaler, men han blev efterhånden mere motiveret herfor. I efteråret 2019 var mange af samtalerne præget af Ts utålmodighed efter at få ”hurtig behandling” så han kunne prøveløslades. Han var afvisende over for at skulle have misbrugsbehandling og i det hele taget tale om misbrug, idet han oplyste at have gennemført 3 behandlingsforløb mod misbrug i Herstedvester Fængsel. T bagatelliserede betydningen af de tidligere samtaleforløb, både vedr. misbrug og behandlerkontakten i Herstedvester Fængsel.

T har ingen forståelse for årsagen til, at han har fået en forvaringsdom og føler sig uretfærdigt behandlet af systemet, bl.a. vedr. udgangsansøgninger, m.v. T er ofte blevet frustreret over at skulle tale om, hvor nødvendigt det er, at han er afholdende fra misbrug og over en periode ikke får rapporter. T mener, at han har udviklet sig meget siden han fik sin forvaringsdom. Han ser derfor ingen grund til, at systemet straffer ham yderligere. Han er uenig i, at han skulle være til fare for andre, hvis han blev løsladt. Han beder om ”behandling i stedet for straf”, men han kan ikke uddybe, hvad han vil have behandling for. T er ikke særlig motiveret for samtaler. Han ønsker ”hurtig sagsbehandling”, så han kan få udgang og prøveløsladelse. Man har fået indtrykket af, at T forventede, at rammer og retningslinjer i Grønland var meget forskellige fra det, han kendte i Herstedvester Fængsel. Ved enkelte samtaler har T bedre kunne udholde at tale om de rammer, der er for at være forvaringsdømt, herunder retningslinjer for tilkendelse af udgange – forskellene på de almindelige udgange og særgange. Han har givet udtryk for, at han ikke tidligere er blevet oplyst om dette.

[...]

Oplysninger fra anstaltspersonale og personjournal

[...]

T er oftest venlig over for kriminalforsorgens personale, betjentene synes, at han er svær at vurdere. Flere af de medindsatte er bange for ham, og man vurderer, at T har en magtfuld position bl.a. de indsatte. Det er svært for anstaltsbetjentene at sige, hvorvidt T har røget hash. T har tidligere erkendt at have røget i perioder, hvor der i personjournalen ikke er registreret tegn herpå.

[...]

Sociale forhold

[...]

Moderen og det meste af familien bor i Sisimiut. T har god kontakt til hende. Han har også familie i Nuuk, bl.a. en broder som er politimand. T har søgt om, at broderen bliver hans bistandsværge. T har fået et bedre forhold til familien, efter han er kommet til Nuuk. Han har tidligere følt sig som familiens sorte får. I Herstedvester Fængsel kunne han kun ringe 1 gang om ugen, hvorfor han oftest ringede til sønnen. Nu nyder han at kunne ringe, når han har lyst.

[...]

Konklusion

T er en 36-årig mand, der tidligere har begået forsøg på manddrab, gentagne tilfælde af vold, trusler, tyveri og med mere. T har dom til forvaring. Han er karakterafvigende med dyssociale/psykopatiske personlighedstræk med impulsivitet, nedsat interesse og forståelse for andre mennesker og nedsat skyldfølelse.

T havde efter ankomsten til Nuuk urealistiske forventninger til, hvor hurtigt han kunne få udgang og blive prøveløsladt efter overflytningen til Grønland. Der har uheldigvis været en periode med usædvanlig lang sagsbehandlingstid hos Rigsadvokaten, hvilket har vækket frustrationer, som T primært har rettet mod anstalts personale. Der har desuden været opstartsvanskeligheder på den nye anstalt, som forståeligt har frustreret T. Han efterspørger flere aktiviteter i dagligdagen, herunder at kunne arbejde udendørs. Han har i perioder overvejet at lade sig flytte retur til Herstedvester Fængsel.

T er frustreret og føler sig magtesløs i sin nuværende situation, hvor han ikke føler, at han har nogen mulighed for at forbedre sin situation og skabe fremdrift i sin afsoning. Han savner meningsfuld beskæftigelse og forudsigelige rammer.

T har det seneste år fået 2 rapporter for vold mod medindsat, hvoraf han erkender det ene tilfælde. Han har dertil en rapport for upassende sprogbrug mod betjente og en rapport for hashmisbrug og besiddelse af rygeredskaber og diverse værktøj. T havde hashmisbrug i efteråret, og han er nu igen misbrugende. Det er frustrerende for ham at skulle forholde sig til, at dette er et problem i forhold til hans mulighed for at få udgangsforløb. Det er dertil komplicerende, at det er vanskeligt for anstalten at administrere et betinget vilkår om afholdenhed,

for anstalten ikke bruger urinprøver. Det vil kræve mere systematisk klinisk vurdering og registrering heraf.

På baggrund af Ts to rapporter for vold det sidste år, rapport for misbrug og hans fortsat problematiske afsoningsforløb skønnes det for usikkert at opstarte udgangsforløb.

Man kan ikke for nuværende pege på en ændring af foranstaltningen.

...”

Følgende fremgår af HCR-20 Risikovurdering om fremtidig voldsrisiko:

”...

Hvis T begår fornyet kriminalitet vurderes risikoen et gentagelsesscenario at være HØJ, dvs. hvor T i alkoholpåvirket eller hashpåvirket tilstand begår personfarlig vold eller trusler om vold. Motivationen skulle i givet fald være relateret til misbrugsstoffer og penge. Det er et problem, at T ikke har tilstrækkelig indsigt i sit eget ansvar for at undgå dette ved at afholde sig fra misbrug. Adspurgt afviser han at være en voldelig person. Han lægger stor vægt på Kriminalforsorgens skyld og ansvar for hans aktuelle situation.

...”

Forklaringer

T har supplerende forklaret, at han arbejder hver dag og løber om morgenen. Han arbejder med sten udenfor. Kl. 15.45 når han får fri, laver han mad sammen med en anden på afdelingen. Om aftenen får han besøg i to timer af sin kæreste. Han ved ikke, hvor det kommer fra, at han gerne vil tilbage til Herstedvester, for han har sagt til personalet, at han ikke håber, at han kommer tilbage til Herstedvester. Han er glad for at være i Nuuk. Sagsbehandlingen er dog ikke så god. Det er ikke rart, at personalet har observeret ham udtrykke, at han gerne vil tilbage til Danmark, for det har han ikke. Der er også ting, som han er blevet lovet, som han ikke har fået. Han har f.eks. fået lovning på, at han kunne komme i misbrugsbehandling, men dette er ikke sket. Han plejer ikke at sige nej, hvis der er nogle, der beder ham undergive sig misbrugsbehandling. Han har ikke på nuværende tidspunkt et misbrug. Der har været problemer med Allorfik via Skype. Han har derfor haft samtaler med nogle i Sisimiut og fra Qaqortog. Han har sagt, at han gerne vil tilbage til samtaler i Sisimiut. Han har senest sidste uge haft en samtale med en fra Sisimiut.

Der er nogle gange problemer med de andre indsatte i anstalten. Der er ingen vagter, så det er ham og nogle andre, der prøver at stoppe problemerne. Når betjentene så kommer, så er skænderierne stoppet.

Når han bliver træt af at vente, f.eks. på at komme på arbejde, kan han godt blive lidt vred. Han mindes ikke at han har sagt noget om, at anstaltsbetjentene skulle lave ”scener” for at få ham til at reagere.

Der er ikke nogen, der har haft en samtale med ham omkring udgang. Hvis han bliver prøveløsladt vil han gerne arbejde. Han vil også gerne selv være i stand til at gå hen til behandlingsstederne. Han vil bare gerne have et stille og roligt liv. Han har sin egen bolig i Sisimiut, og der vil han gerne tilbage til. Det er ikke så godt, at misbrugsbehandlingen foregår via Skype. Der er tekniske problemer eller behandleren er på kursus, hvor han så ikke ser dem i en lang periode. Efter planen skulle han have samtaler 5 gange om måneden med Allorfik. Det er dog kun de 3, der bliver gennemført. Han har ikke været i misbrug siden før sommerferien. Han har et ønske om ikke at være i misbrug. Han har ingen psykologsamtaler på nuværende tidspunkt. Siden psykiateren X5 stoppede, har han ikke haft nogle samtaler. Samtalerne foregik på den måde, at X5 kom ud til anstalten og talte med ham. Han var glad for samtalerne.

Der er ikke lavet nogen handleplan for ham. Der plejede at blive lavet handleplaner hvert halve år, mens han var på Herstedvester. Nu kommer de altid med undskyldninger om, at anstalten er ny, og at der er personalemangel. Han har ikke haft nogle udgange i de snart 9 år han har været tilbageholdt. Han fik Minnesotabehandling, da han var på Herstedvester. Han har også haft psykologsamtaler i 5 år. Han har ikke været til behandling på Sana udover med sine øjne. Der har været vagter med, når han har været til undersøgelse på Sana. Han kan ikke være blandt mange mennesker nu.

Han har ikke fået en ny bistandsværgе beskikket. Siden januar 2020, da hans bistandsværgе [...] stoppede, har han søgt om at få sin lillebror som bistandsværgе. Dette har han dog ikke fået svar på. Lillebroderen bor i Nuuk og vil gerne være hans bistandsværgе. Tre af hans søskende er i Nuuk, og de besøger ham i anstalten når de har tid. Han har set sin søn to gange siden han kom til Grønland. Han taler med ham næsten dagligt. Han har søgt om hjælp til at få besøg af sin søn fra Sisimiut til Nuuk.

Han har stadig problemer med sine øjne. Han er blevet opereret nogle gange. Han har fået øjendråber, som han skal bruge resten af sit liv. Han har tidligere søgt om hjælp til briller, men har fået afslag herpå. Han mener, at han har behov for briller, fordi han får betændelse i øjnene på grund af sollyset. Det er fordi hans tårekanaler bliver stoppet. Han vil være indstillet på at skulle efterkomme de vilkår, der måtte blive fastsat for ham i forbindelse med en eventuel prøveløsladelse.

Landsrettens begrundelse og resultat:

Henset til oplysningerne om domfældtes fortsatte misbrug af hash og oplysningerne om risikoen for ny personfarlig kriminalitet sammenholdt med den tidligere begåede kriminalitet finder landsretten, at domfældte fortsat frembyder en sådan fare for andre, at det er nødvendigt at opretholde den idømte foranstaltning, jf. kriminallovens § 162, stk. 4. Landsretten har herved lagt vægt på, at domfældte ifølge de lægefaglige oplysninger i sagen lægger ansvaret for hans kriminalitet over på andre, og at han således ikke har indsigt i egen skyld.

Landsretten har endvidere lagt vægt på, at domfældte endnu ikke er påbegyndt et udslusningsforløb, hvilket er af væsentlig betydning forud for en løsladelse, både helt eller på prøve. Et nøje tilrettelagt udslusningsforløb er med til at sikre, at den indsatte kan håndtere den udvide frihed. Det bemærkes hertil, at domfældte har oplyst, at han finder det problemfyldt at opholde sig ude blandt andre mennesker.

Forsvareren har gjort gældende, at der ikke er udarbejdet en handleplan for domfældtes forløb i anstalten, at han de sidste fire måneder ikke har haft en samtale med en psykiater, og at der endnu ikke er beskikket en bistandsværge for ham, hvorfor det ikke giver mening at opretholde dommen, idet der ikke er fastsat mål for domfældtes afsoning.

Landsretten finder imidlertid ikke, at dette i sig selv kan føre til, at domfældte skal prøveløslades. Landsretten bemærker, at en handleplan, som nævnt i kriminallovens § 201, stk. 1, har karakter af at være et administrativt værktøj, og at manglende udarbejdelse heraf ikke kan antages at have indflydelse på spørgsmålet om prøveløsladelse.

Da der ikke er et sikkert grundlag for at antage, at domfældte ikke længere er farlig, og da proportionalitetsbetragtninger ikke på nuværende tidspunkt taler imod en opretholdelse af foranstaltningen, opretholdes foranstaltningen uændret.

THI KENDES FOR RET:

Kredsrettens beslutning stadfæstes.

Statskassen betaler sagens omkostninger.

Mette Munck Grønbæk

Aalajangiineq:

nalunaarutigineqarpoq Qeqqata Eqqartuussisoqarfianit ulloq 11. decembari 2019

Eqqartuussiviup no.1025/2019

Politiets nr. 5508-97431-00158-12

Unnerluussisussaataasut

illuatungeralugu

U

cpr-nummer [...]1983-[]]

Suliap matuma suliarineqarnerani eqqartuussisooqataasartunik peqataasoqarpoq.

Unnerluussut

U eqqartuussutikkut 21. marts 2013 eqqartuunneqarpoq, piffisami aajajangigaanngitsumik Danmarkimi Kriminalforsorgenip ingerlataani tarnikkut immikkut ilisimasaqartumik sulisilimmi inissisarfianniittussanngorlugu, pinerluttulerinermi inatsimmi § 161, imm. 2 tunngavigalugu.

Piumasaqaatit

Unnerluussisussaataasut eqqartuussutip atatiinnarnissaanik piumasaqaateqarput.

Advokat Vilhelm Dickmeiss-imit piumasaqaateqarpoq:

-Misiligummik iperagaaneq.

Suliami paasissutissat**Nassuiaatit**

Suliaq suliarineqartillugu U aamma II nassuiaateqarput.

Eqqartuussaq, U, nassuiaateqarpoq ulloq 11. decembari 2019. Nassuiaat eqqartuussisut suliaannik allassimaffimmi issuarneqarpoq.

II nassuiaateqarpoq ulloq 11. decembari 2019. Nassuiaat eqqartuussisut suliaannik allassimaffimmi issuarneqarpoq.

Uppernarsaatit

Herstedvester Fængselip oqaaseqaata 10. oktober 2018-meersoq:

”Pineqartoq U (U), (siusinnerusukkut U) cpr.nr. [...]1983-[], p.t. Herstedvester Fængsel

Kalaallit Nunaanni politimesterip ullormi 10. september 2018 noqqaasutigisimavaa qulaani pineqartoq inissimasuutigineqartoq U pillugu, suliami pineqaatissiisummik allanguinissami atu-gassamik oqaaseqaasiortoqassasoq. U Sisimiut Eqqartuussisoqarviannit ulloq 21. marts 2013 eqqartuunneqarpoq Danmarkimi Pinerluttunik Isumaginittuqarfiup ataani ingerlanneqartumi tar-nimikkut nappaatillit uninngasarfianni aalajangersimasumik sivisussusiligaanngitsumi immikkut isumagisassanngortinneqarluni. U 15. marts 2012-imili kiffaanngissusiagaavoq 12. april 2013-imiit Herstedvester Fængselimi inissinneqarsimalluni. Herstedvester Fængseli kingullermik oqaaseqaasi-orpoq ulloq 5. december 2017, tamatuma kingorna tassunga tunngasutigut oqaatigineqarsinnaavoq:

Inissisimasuutigineqartoq maannakkut immikkoortorta qarfimmi L-miippoq, immikkoortorta qarfik kalaallit inissisimasuutigineqartut immikkoortorta qarfigivaat. Tamanna ajornartorsiuteqanngitsumik ingerlarpasippoq, piffissap ilaatigut isersimaqatiminik ajornakusoortitsisinnaavoq, kisianni ima ajortiginngitsumik, tassa matumiit matumut sanileriilutik suli najugaqarsinnaammata. Nalinginnaasumik isersimatitap pillaammik atuinera eqqissisimanerulersimavoq aalaakkaanerulersimal-lunilu, taamatullu aamma sulisunut ataaveqarnera pitsaanerulersimalluni.

Kamajanini sulisunut isersimaqatiminullu pissusilersortarnini aqulluarsinnaanerulernikuuvaa. Sulisunik oqaloqateqarusuttarpoq, kisiannili oqaatsitigut ajornartorsiutit pissutigalugit illuatungeriit an-nertuumik nikallujuisaartarput. U sulisunut saaffiginnikulaartuuvoq, taamaalioraangamilu pissuse-rissaartarpoq inussiarnersuullunilu. U-p suliffini naammaginartumik aalaakkaasumik paarivaa, pif-fissalli ilaani ulluni ataasiakkaani napparsimaffeqartarluni. Qaammataluit qaangiupput U atuakka-nik ungalulersuisarfimmiit mulitiværkstedemut nuummat, tamanna ajornartorsiutitaqanngitsumik ingerlavoq.

Ataatsimut isigalugu pitsaasumik ineriartorpoq, naak isersimasuutigineqartumut upernaap ingerla-nera artornarsimagaluartoq, tassami ilaqtutani maqaasisimavai, pingaartumik ernini annertuumik maqaasisimallugu. Tamanna nuannaarneranut tarnikkullu nukissaalatsinermik sunniuteqarsimalluni. Inissisimatitap piffissani sivisunerusumi hashimik atui-piluttarsimanngilaq, kisiannili uper-naap/aasaqqaarnerani annerujartuinnartumik ajorsivoq atui-pilunermullu nakkaqqilluni. Tamatuma kingunerivaa piffissami sivisunerusumi pillaasarfimmu inissinneqarnera, tassa kamarujussuarner-mini inini sequtsermagu. Tamatuma kingornatigut paasinarsivoq piffissami tamatumani nakorsamit allagarsigaanngitsunik benzodiazepininik sunnerteqqasimasoq. Isersimasuutigineqartoq Herstedvesterimi pillaammik atuinini tamaat atui-piluttuunikuvoq, kisianni piffissani sivisunerujartuin-nartuini atui-pilussimanngilaq. Atui-pilunnera nalilerneqarpoq tassaasoq isersimaguutineqartup ajornartorsiutaanik pilersitsisusartutut. Maannakkut peqataaffigerusuppaa Herstedvesterimi atui-pil-lunnermut katsorsaaneq aallarteqqammersoq. 2018-imi aprili tikillugu Frederiksberg Centerimi sa-paatip akunneranut marloriarluni oqaloqateqartarpoq, kisiannili unittariaqarsimalluni, Frederiksberg Centerimut attaveqarnera sivitsoqqinneqanngimmat.

U ataatsimut nerisarnerni immikkoortorta qarfik K-mi peqataasarpoq. Ungalusallu iluani pisuttuaku-laarpoq aamma sunngiffimmi sammisassanut assigiinngitsunut peqataasarluni, tassunga ilann-gullugu kalaallit erinarsoqatigiivinut. Immikkoortorta qarfimmi inunnut akulerusimalluarpoq isersi-maartarfimmiikulasarlunilu.

U akulikitsumik tarnip pissusianik ilisimasalimmik oqaloqateqartarpoq. Tassani malugineqartarluni ammasuunera suleqataajumassuseqarneralu, aamma atui-piluleqqagaangami atui-pilunnermi nalaani. U atui-piluinnngiffimmini naleqquttumik eqqarsaasersortarpoq aamma inuunini pillaammillu atuinini eqqarsaatigalugit, kisiannili siunissami neriuuteqannginnermik nikallunganermillu eqqorneqaku-laartarluni. Kingullermik U-p oqaloqatiginerani oqaatigivaa aalajangersimalluni Nuummi Pineqaatissinneqarsimasunut Inissiisarfik ammarpat uterusulluni.

U ukiup kingulliup ingerlanerani arfilinnik malittarisassanik unioqquitsinermut tunngasunik peqar-poq hashimik pujortarsimanermut, cigaretsinik tigumiaqarnermik aamma inimi sungiusaatinik ajornartunik tigumiaqarsimanermut, nakorsamit allagarsigaanngitsunik nakorsaatinik tigumiaqarsi-manermut, siorasaarinermut aamma pisattanik aserorterinermut.

Ulloq 14. juni 2018-imi ataatsimoorluni ataatsimiinnermi imatut inerniliisoqarpoq:

”Ataatsimut ataatsimeereernerup kingornatigut pisimasoqarpoq ilungersunartumik nakuusertoqarsi-malluni aamma parnaarussiviup iniutaanut isumannaallisakkamut inissiisoqarneranik, taamatullu aamma aalajangiiffigineqarsimalluni pillagaasarfimmiitinneqarluni misissornernermini benzodia-zepininik atuisimasutut.

Tamanna tunngavigalugu parnaarussivik isumaqarpoq tunngavissaqartoq aneertarnissamik apeqqutip nutaamik eqqartorneqatinnissaanik.

Taamaattumik maannakkuugallartoq aalajangiineq nalunaarutigineqarsinnaanngilaq.

Maannakkuugallartoq taamaallaat akuersissutigineqarpoq isersimasuutigisap Kalaallit Nunaanniit 2018-imi tikeraartoqarnissaa.

Ataatsimut ataatsimiinnermi uparuaassutissaqartinneqanngilaq, Herstedvester Fængselip maannakuugallartoq innersuussutigisinnaanngilaa pillaammik atuinini nangillugu Kalaallit Nunaannut pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfirmut ammasumut nuutinneqarnissaa, aamma parnaarusiiviup innersuussutigisinnaanngilaa pineqaatissiissutip allanngortinneqarnissaa misigilummik iperaanikkut imaluunniit iperagaavinnikkut.”

Immikkoortortami sulisunit ulloq 1. oktober 2018 eqqartorneqarsimavoq pineqaatissiissummik allannguinissamut apeqqut, isumaqatigiissutigineqarlunilu maannakuugallartoq innersuussutigineqarsinnaanngitsoq eqqartuussutip pineqaatissiissutigineqartup allanngortinneqarnissaa. Tassani pingaartinneqarpoq U-p pillaammik atuinera atupilunnertaqarmat aamma aneertarnissat sulii aallartinneqarsimanatik.

Inussiarnermik inuulluaqqusilluta

X2

Ovl., speciallæge i psykiatri

X3

cand. psych”

Herstedvester Fængselip ulloq 9. maj 2019 oqaaseqaataa:

”Pineqartoq U (U), (siusinnerusukku U) cpr.nr. [...]1983-[...], p.t. Herstedvester Fængsel

Kalaallit Nunaanni politimesterip ullormi 26. marts 2019 noqqaasutigisimavaa qulaani pineqartoq inissisimasuutigineqartoq U pillugu, suliami pineqaatissiissummik allanguinissami atugassamik. U Sisimiut Eqqartuussisoqarviannit ulloq 21. marts 2013 eqqartuunneqarpoq Danmarkimi Pinerluttunik Isumaginnittoqarfiup ataani ingerlanneqartumi tarnimikkut nappaatillit uninngasarfianni aalajangersimasumik sivisussusiligaanngitsumi immikkut isumagisassanngortinneqarluni. U 26. marts 2019 -imili kiffaanngissusiagaavoq 12. april 2013-imiit Herstedvester Fængselimi inissinneqarsimalluni. Herstedvester Fængseli kingullermik oqaaseqaasiorpoq ulloq 5. december 2017, tamatuma kingorna tassunga tunngasutigut oqaatigineqarsinnaavoq:

Inissisimasuutigineqartoq maannakkut immikkoortortaqaarfimmi L-miippoq, immikkoortortaqaarfik kalaallit inissisimasuutigineqartut immikkoortortaqaarfivaat.

Oqaaseqaatip kingulliup kingorna U piffissap ilaani pillaammik atuinera aallaakkaasuusimannngilaq. Pingaartumik ukioq kingulleq malittarisassanik unioqquitsinerit pillugit aalajangiiffigineqartarluni, amerlanertigut aanngaajaarniutinik atuinertit, tassunga ilanngullugu hashi aamma benzodiazepinit, kiisalu suliumasarsimasani. Piffissami sivisuumi juli 2018-imi immikkoortortaqaarfik H-1-miippoq, inimini assiaqutsersuineri pissutigalugu taamaattumik ”pujorfigineqartariaqarsimalluni ” anisinniarlugu gassimik qulliliorartulimmik. Tamatuma kingornatigut paasinarsivoq pffissami tamatumani annertuumik sunnerteqqassuteqarsimasoq. Tassani pineqarput nakorsaatit nakorsamiit allagar-sigaanngitsut.

U immikkoortortaqaarfik L-imut uterpoq augustimi, taamanimiilli pillaammik atuinera eqqissisimanagerulerpoq, annikitsumik atupiluleqqartarluni. Kingullermik qumminik misissugassamik tigusiffigineqarnermini ullormi 7. marts 2019 amfetaminitorsimanagera paasineqarpoq. U ajunngikkaangami atupilunneq ajorpoq, allanut attaviginnilluarluni, tassa sulisunut isersimaqatiminullu. Pissuserilluni nuannaarlunilu, immunut paarilluarluni, nipilersornernut akuulluni immikkoortortaqaarfimminilu igasuugajuppoq. Ilaquttani pillugit aamma ernini pillugu ammasuavoq. Piffissani atupiluiffimmini imaluunniit timimigut peqqiilliorfimmini sulisut innersuussutaasa malinnissaat ajornakusoortitarpaa. Nalinginnaasumik sulisunut saaffiginnittuunngilaq, misigisimasarlunilu paatsoorneqarluni imaluunniit pitsaanngitsumik iliorfigineqarluni.

Maannakkut U immikkoortortaqaarfimmini torsuusalerisuavoq, tamanna paarilluarppaa. Atuarfimmi qallunaatut ilinniartinneqartarpoq, kisiannili tamanna aalaakkaasumik paarinnngilaa.

U ullut 14-ikkaarlugit tarnip pissusianik immikkut ilinniarsimasumik oqaloqateqartarpoq. Siusinnerusumut naleqqiullugu tatiginninnerulluni aamma mmanerulluni, nalilerneqarlunilu naak nikalungasaraluarluni aamma nuannaanngittaraluarluni, taamaattoq kissaatigivaa imminut suliarinissani aammalu ileqqutoqqat imminut iluaqutaanngitsut allanngortikkusullugit. Eqqarsaataani ilaqtai pingaartumillu ernera initoorujussuupput, tamannalu aarlerilissutigisarpaa. Qallunaatoorsinnaanera

pitsangornikooqaaq, namminerlu kissaataa malillugu oqaloqatiginninnerni oqalutsi atorneqarneq ajorpoq.

U kissaateqarpoq pillaammik atuinini nangillugu uterusulluni Nuummi pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfittaami, tamannalu mannakut inuttaani initoorujussuuvoq.

April 2018-mi isumaqatigiissusip naanissaata tungaanut U Frederiksberg Centerimi

U isumaqatigiissutip april 2018-imi naanissaata tungaanut atuiupilunnermut katsorsagaavoq. November 2018-imi misissorneqarpoq ”Drop ud”-imi unitsinneqarani atuiupilunnermi katsorsagaanini pil-lugu, taamaallaalli oqatiginnermut ataasiaannarluni takkulluni. Nalilerneqarpoq katsorsagaanermini naammassineqanngitsutut.

Naak U marloriarluni ikiup kingulliup ingerlanerani neriorsorneqartaraluarluni ingerlaqateqarluni aneertalernissaanik quuminik akoqanngitsumik tunniussisinnaaguni, akuitsumik tunniussisinnaasi-mannngilaq. U Herstedvesterimiinnini tamaat atuipiluttuuvoq, kisiannili piffissani sivitsoriartuinnar-tuni atuipilussanani. Atuipilunnera nalilerneqarpoq ilungersunartumik ajortorsiutinik pilersitsu-usartutut aammalu nalilerneqarluni suli annertuumik aarlerinaateqartutut ssingumik piner-luuteqaqqinnissamut, tamannalu sakkortunerusumik sullisigineqartariaqartoq, aarlerinaataa appar-tinneqassappat.

Ullormi 14. juni 2018 ataatsimoorluni ataatsimiinnermi imatut inerniliisoqarpoq:

”Ataatsimut ataatsimeereernerup kingornatigut pisimasoqarpoq ilungersunartumik nakuusertoqarsi-malluni aamma parnaarussiviup iniutaanut isumannaallisakkamut inissiisoqarneranik, taamatullu aamma aalajangiiffigineqarsimalluni pillagaasarfimmittinneqarluni misissorneqarnermini benzodia-zepininik atuisimasutut.

Tamanna tunngavigalugu parnaarussivik isumaqarpoq tunngavissaqartoq aneertarnissamik apeqqutip nutaamik eqqartorneqaqqinnissaanik.

Taamaattumik maannakkuugallartoq aalajangiineq nalunaarutigineqarsinnaanngilaq.

Ataatsimut ataatsimiinnermi uparuaassutissaqartinneqanngilaq, Herstedvester Fængselip maannak-kuugallartoq innersuussutigisinnaanngilaa pillaammik atuinini nangillugu Kalaallit Nunaannut pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfimmut ammasumut nuutinneqarnissaa, aamma parnaarussi-viup innersuussutigisinnaanngilaa pineqaatissiissutip allanngortinneqarnissaa misigillumik iper-aanikkut imaluunniit iperagaavinnikkut.”

Immikkoortortami sulisunit ulloq 6. maj 2019 eqqartorneqarsimavoq pineqaatissiisummik allann-guinissamut apeqqut, isumaqatigiissutigineqarlunilu maannakkuugallartoq innersuussutigineqarsin-naanngitsoq eqqartuussutip pineqaatissiisutigineqartup allanngortinneqarnissaa. Tassani pingaar-tinneqarpoq U-p pillaammik atuinera atuipilunnertaqarmat aamma aneertarnissat suli aallartin-neqarsimanatik.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta

X3
Cand. psych.

X4
Læge”

Eqqartuussisut tunngavilersuutaat aalajangiinerallu

Kriminalforsorgen Danmarkimi ulloq 9. maaji 2019 allakkiami naliliisimanerme U-p pineqaatissin-neqarsimanerata allannguuteqarani ingerlaannarnissaa inassutigisimavaat.

Ullumikkut U Nuummi inissiisarfimmiilernikuuvoq, sulilu ulluinnarni qanoq inissisimaneranut tun-ngasunik nalilersuisoqarnikuunani.

U-p inissiisarfik qimallugu anisalersimanersooq eqqartuussisut tusagaqanngillat.

Ullumikkut taamaallaat U-p nassuiaatai tusarpavut. Illuatungilerneqanngillat – soorlu inissi-isarfimmi sulisut nalunaarusiornikuunngimmata.

U-p iperagaanissaanut inassutinik tunngavilersukkanik eqqartuussisut saqqummiivigineqanngin-namik ataani aalajangernertik naleqquttuutippaat, najoqqutaralugu Pinerluttulerinermik inatsimmi § 159, imm. 2.

Suliamut aningaasartuutit naalagaaffiup karsiata akilissavai eqqartuussisarnermik inatsimmi § 480, imm. 1 naapertorlugu.

Taamaattumik eqqortuutinneqarpoq:

Qeqqata Eqqartuussisoqarfianit 21. marts 2013 tassungalu naqqiutigineqartoq 3. aprili 2013-imeersoq atuutiinnassaaq.

Naalagaaffiup karsiata suliamut aningaasartuutit akilissavai.

Beslutning:

afsagt af Qeqqa Kredsret den 11. december 2019

Rettens nr. 1025/2019

Politiets nr. 5508-97431-00158-12

Anklagemyndigheden

mod

T

cpr-nummer [...]1983-[]

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Tiltalen

T er ved dom af 21. marts 2013, hvor domfældtes aktuelle foranstaltning er dømt til Forvaring på ubestemt tid i en psykiatrisk ledet anstalt under Kriminalforsorgen i Danmark jf. kriminallovens § 161, stk. 2. Skriv den foranstaltning, som domfældte er idømt.

Påstande

Anklagemyndigheden har fremsat påstand om at foranstaltningen opretholdes uændret.

Advokat Vilhelm Dickmeiss har fremsat påstand om:

- Prøveløsladelse.

Sagens oplysninger

Forklaringer

Der er under sagen afgivet forklaringer af T, og V1.

Domfældte, T, har afgivet forklaring den 11. december 2019. Forklaringen er refereret i retsbogen.

V1, har afgivet forklaring den 11. december 2019. Forklaringen er refereret i retsbogen.

Dokumenter

Udtalelse fra Herstedvester Fængsel af den 10. oktober 2018:

”Vedrørende T (T), (tidligere T) cpr.nr. [...]1983-[], p.t. Herstedvester Fængsel

Politimesteren i Grønland har i skrivelse af 10. september 2018 anmodet om en udtalelse om ovennævnte anbragte T til brug for foranstaltningsændringssag. T blev i Sisimiut Kredsret den 21. marts 2013 dømt til forvaring på ubestemt tid i psykiatrisk ledet anstalt under Kriminalforsorgen i Danmark. T har været frihedsberøvet siden den 15. marts 2012 og har siden den 12. april 2013 været

anbragt i Herstedvester Fængsel. Herstedvester fængsel har senest afgivet udtalelse den 5. december 2017, og om hans forhold siden da kan udtales:

Anbragte bor aktuelt på afdeling L, en afdeling for de grønlandske anbragte. Umiddelbart går det uproblematisk, han kan i perioder have det lidt svært med visse anbragte, men ikke mere end de fortsat kan bo dør om dør. Generelt synes anbragtes afsoning at være blevet mere rolig og stabil, ligesom hans kontakt til personalet er blevet bedre. T er blevet bedre til at styre sit temperament og sin attitude over for både personale og indsatte. Han vil gerne i dialog med personalet, men pga. sprogvanskelighederne krævet det ofte stor tålmodighed fra begge parter. T henvender sig jævnlige til personalet, og når han gør det, er han høflig og venlig.

T passer sit arbejde rimeligt stabilt, men har perioder med enkelte sygedage. T skiftede for et par måneder siden fra bogbinderiet til multiværkstedet, hvilket også fungerer uproblematisk.

Den overordnet gode udvikling til trods, har det været et vanskeligt forår for anbragte, da han savner sin familie, særligt sin søn, ganske meget. Dette påvirker i høj grad hans humør og hans psykiske overskud. Anbragte har haft længere perioder, hvor han ikke har været misbrugende af hash, men i løbet af foråret / den tidlige sommer fik han det tiltagende dårligt og faldt tilbage i misbrug. Dette resulterede i en længere straffecelleanbringelse, efter han i raseri smadrede sin celle. Det viste sig efterfølgende, at han ved denne episode var påvirket af ikke lægeordineret benzodiazepin. Anbragte har været misbrugende under hele sin afsoning i Herstedvester, men har længere og længere perioder uden misbrug. Misbrug vurderes som et af anbragtes mest alvorlige og problemskabende problemer. Han er aktuelt indstillet til den nyligt op startede misbrugsbehandling i Herstedvester. Indtil april 2018 havde han to ugentlige samtaler hos Frederiksberg Centeret, men måtte stoppe, da kontrakten med Frederiksberg Centeret ikke blev forlænget.

T deltager i fællesspisning på afd. K. Han deltager ofte i gårdtur og forskellige fritidsaktiviteter, herunder det grønlandske kor. Han er social på afdelingen og opholder sig ofte i opholdsstuen.

T har haft regelmæssige psykologsamtaler. Det er her oplevelsen, at han er åben og samarbejdsvillig, efterhånden også når han er misbrugende. T kan, når han er fri af sit misbrug, gøre sig relevante tanker og refleksioner ift. sit liv og afsoning, men bliver ofte ramt af modløshed og manglende håb for fremtiden. T har ved seneste samtale oplyst, at han har besluttet sig for at vende tilbage til den Nye Anstalt i Nuuk, når den åbner.

T har haft 6 flere disciplinærsager i det seneste år vedr. indtagelse af hash, besiddelse af cigaretter og ulovligt træningsudstyr på cellen, besiddelse af ikke lægeordineret medicin, trusler samt ødelæggelse af inventar.

Konklusion fra fællesmøde afholdt den 14. juni 2018, lyder som følger:

”Efter fællesmødet har der været en alvorlig episode med magtanvendelse og sikringscelleanbringelse i fængslet, ligesom anbragte er ikendt straffecelle for besiddelse af pulver testet positiv for benzodiazepin.

På den baggrund finder fængslet, at der er grundlag for at drøfte spørgsmålet om udgang på ny. Der kan således ikke meddeles en afgørelse på nuværende tidspunkt.

Der gives på nuværende tidspunkt kun tilladelse til, at anbragte får besøg fra Grønland i 2018.

På fællesmødet var der ikke bemærkninger til, at Herstedvester Fængsel ikke på nuværende tidspunkt kan anbefale overførsel til videre afsoning i åben anstalt i Grønland, og at fængslet ikke kan anbefale foranstaltningsændring hverken i form af prøveløsladelse eller endelig løsladelse.”

Spørgsmålet om foranstaltningsændring har været drøftet på funktionærmøde på afdelingen den 1. oktober 2018, og der er enighed om, at man ikke på nuværende tidspunkt kan anbefale ændringer i den idømte foranstaltning. Der er lagt vægt på, at TS afsoning har været præget af misbrug og at et egentligt udgangsforløb endnu ikke er påbegyndt.

Med venlig hilsen

X2

Ovl., speciallæge i psykiatri

X3

cand. psych”

Udtalelse fra Herstedvester Fængsel af den 9. maj 2019:

”Vedrørende T (T), (tidligere T) cpr.nr. [...]1983- [...], p.t. Herstedvester Fængsel

Politimesteren i Grønland har i skrivelse af 26. marts 2019 anmodet om en udtalelse om ovennævnte anbragte T til brug for foranstaltningsændringssag. T blev i Sisimiut Kredsret den 21. marts 2013 dømt til forvaring på ubestemt tid i psykiatrisk ledet anstalt under Kriminalforsorgen i Danmark. T har været frihedsberøvet siden den 15. marts 2012 og har siden den 12. april 2013 været anbragt i Herstedvester Fængsel.

Herstedvester Fængsel har senest afgivet udtalelse den 5. december 2017, og om hans forhold siden da kan udtales:

T afsoner fortsat på afd. L, hvor kan afsoner sammen med andre grønlandske anbragte.

T har siden sidste udtalelse haft en, i perioder, meget ustabil afsoning. Der var, særligt sidste år, en del disciplinære afgørelser, oftest pga. misbrug af stoffer, herunder hash og benzodiazepiner, samt arbejdsvægning. I juli 2018 kom han på afd. H-1 i en længere periode, efter han havde barrikaderet sig på sin celle og måtte ”ryges” ud med tåregas. Det viste sig efterfølgende, at han var stærkt medicinpåvirket under episoden. Der var tale om ikke-lægeordineret medicin.

T kom tilbage til afd. L i august, og har siden afsonet rimelig stille, men med sporadiske tilbagefald til misbrug. Han har senest aflagt en urinprøve positiv for amfetamin den 7. marts 2019. T har, når han har det godt og ikke misbrugende, et godt forhold til alle, både ansatte og medianbragte. Han er høflig og glad, passer godt på sig selv, deltager til musik og står ofte for madlavningen på afdelingen. Han er meget åben omkring sin familie og sit forholdt til sin søn. I perioder, hvor han er meget misbrugende eller har haft det somatisk dårligt, opleves det, at han har haft svært ved at følge personalets henvisninger. Han er generelt ikke specielt opsøgende i forhold til personalet, og han føler sig til tider misforstået og dårligt behandlet.

T er aktuelt beskæftiget som gangmand på afdelingen, hvilken han passer rimeligt. Han modtager danskundervisning i skolen, men har ikke passet dette stabilt.

T deltager i samtaler med psykolog hver 14. dag. Han fremstår generelt mere tillidsfuld og åben end tidligere, og det vurderes, at han, på trods af svære dage med modløshed og dårligt humør, har et ønske om at arbejde med sig selv og ændre på visse uhensigtsmæssige mønstre. Hans familie, særligt hans søn, fylder meget i hans bevidsthed, og giver anledning til mange bekymringer hos ham. Hans danske er væsentligt forbedret, og der benyttes, efter hans ønske, ikke tolk til samtalerne. T har et ønske om at kunne vende hjem til videre afsoning i den nye anstalt i Nuuk, og dette fylder pt. meget hos ham.

T gik til misbrugsbehandling hos Frederiksberg Centeret frem til, at deres kontrakt udløb i april 2018. Han blev i november 2018 visiteret til et ambulans misbrugsforløb hos ”Drop Ud”, men kom kun til en enkelt samtale. Han vurderes ikke at være færdigbehandlet.

Til trods for, at man to gange det seneste år har sat T en ledsaget udgang i udsigt, hvis han kunne aflægge rene urinprøver, formår han ikke at holde sig helt clean. T har været misbrugende under hele sin afsoning i Herstedvester, men har dog længere og længere perioden uden misbrug. Misbrug vurderes som et af hans mest alvorlige og problemskabende problemer og vurderes fortsat at være en væsentlig risiko for recidiv til ligearter kriminalitet, hvorfor der fortsat bør arbejdes intensivt med dette, hvis denne risiko skal sænkes.

Konklusion fra fællesmøde afholdt den 14. juni 2018, lyder som følgende:

”Efter fællesmødet har der været en alvorlig episode med magtanvendelse og sikringscelleanbringelse i fængslet, ligesom T er ikendt straffecelle for besiddelse af pulver testet positiv for benzodiazepin.

På baggrund finder fængslet, at der er grundlag for at drøfte spørgsmål om udgang på ny. Der kan således ikke meddeles en afgørelse på nuværende tidspunkt.

På fællesmødet var der ikke bemærkninger til, at Herstedvester Fængsel ikke på nuværende tidspunkt kan anbefale overførsel til videre afsoning i åben anstalt i Grønland, og at fængslet ikke kan anbefale foranstaltningsændring hverken i form af prøveløsladelse eller endelig løsladelse”.

Spørgsmålet om foranstaltningsændring har været drøftet på funktionærmøde på afdelingen den 6. maj 2019, og der er enighed om, at man ikke på nuværende tidspunkt kan anbefale ændringer i den idømte foranstaltning. Der er lagt vægt på, at T's afsoning fortsat er præget af misbrug, og at et egentligt udgangsforløb endnu ikke er påbegyndt.

Med venlig hilsen

X3

X4

Cand. psych.

Læge”

Retten's begrundelse og afgørelse

Kriminalforsorgen i Danmark har den 9. maj 2019 fremkommet med skriftlig vurdering af T om og indstillet, at den idømte foranstaltningen skal opretholdes uændret.

I dag er T flyttet til anstalten i Nuuk, og der er endnu ikke blevet udarbejdet vurdering om hans forhold som anbragt.

Retten har ikke fået forelagt oplysninger om T har fået påbegyndt sine udgange.

I dag har vi kun hørt Ts forklaringer. Forklaringen blev ikke dementeret – eksempelvis har personalet i anstalten ikke lavet en rapport.

Idet retten ikke fik forelagt indstilling om begrundet løsladelse finder retten nedenstående beslutning som passende, jf. Kriminallovens § 159, stk. 2.

Efter retsplejelovens § 480, stk. 1 betaler statskassen sagens omkostninger.

Thi bestemmes:

Den ved Qeqqata Kredsrets dom af den 21. marts 2013 og den berigtigede retsbog af den 3. april 2013 idømte foranstaltning opretholdes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger.

Louise Skifte
Kredsdommer

...

Den 11. december 2019 kl. 09.00 holdt Qeqqa Kredsret offentlig retsmøde i Sisimiut
Kredsdommer Louise Skifte behandlede sagen.

[...] og [...] var domsmænd.

[...] var tolk.

Retten's nr. 1025/2019

Politiets nr. 5508-97431-00158-12

Anklagemyndigheden
mod

U/T

cpr-nummer [...] -1983- [...]

[...]

U forklarede på grønlandsk blandt andet, at Nuummut inissiisarfimmut matoqqasumut 2. septembari 2019 nuuppoq. Nammineerluni aalajangernikuuaa Herstedvesteriminngaanniit Nuummut nuusalluni. Tassalu Herstedvesterimiit nuunnialermat itigartinngilaat. Massakkut qaammatit sisamat tungaannut ingerlasimalerput Nuummiinnermini. Nuummiinnini ajorinngilaa, kisianni allatut inuunarpoq. Malugisinnaagamiuk, suli immininngaanniit ulorianarnerit inissiisarfimmeeqatigigamigit. Ulluinnarni sulisunik takuneq ajorput. Ajortoqaraangat aamma susoqarnek ajorpoq, sulisut takkuneq ajorput.

Inissiisarfimmi isersimaqatigivai tigummigallakkat, nalinginnaasumik eqqartuunneqarnikut, namminertullu pineqaatissinneqarnikut.

Ajornartorsiortoqaraangat tigummigallakkat nalinginnaasumillu eqqartuunneqarnikut, taakku ajornartorsiorfitsisarput. Marlorialuni nammineq saassunneqarnikuuvoq, sulisunillu qisuariarfigineqarani. Nuummut peqqaarami X1-p illoraata saassukkaluarpaani, namminerlu pilluni pilluni peernikuuvoq. Nuummut pinermini, nammineq nutaajulluni, Herstedvesterimiit aperisaraluarpoq, soorlu suli inatsisilluunniit atsiorneqanngitsup inissiisarfik ammarneqarsimasoq, nammineq nalilertarpaa. Tallimangormat overvågninginik inissiisarfik peqalerpoq, tassa susoqaraangat aatsaat overvågning atorlugu takunnittoqarsinnaalerluni. Tarnip pissusaanik ilisimasalimmik qaqutigut oqaloqateqartarpoq, tassa ullut 14-ikkuutaarlugit. Atuinerlunnerminut tunngatillugu imatut malinnaavigineqanngilaq, nammineerluni nakkutiginiaraluarpaa. Kisianni nammineq pisuussutiginngisaminik skypekkut oqaloqatiginninnissaraluaq pinngitsoornikummat. Nuummi inissiisarfimmiinnermini quitilluni misissuinerit atorneqanngilaq. Naluaa atuipilunnermut misissuineq qanoq ingerlanneqartarnersoq. Afdelingiminni sulisoqarnek ajorpoq. Massakkut nammineq ikiaroorartumik atuinngilaq, Qallunaat Nunaanniilli aallarami atuipilunnikuunnginnami. Nuummiilernermini ilaqtutani ullut tamaasa atavigisinnaavai, tassa mobileqartitaagami. Ullut tamaasa pulaartoqarsinnaavoq. Nammineq aamma pulaarneqartarpoq. Nuummut nuunnerminut ukiup ingerlaneranut pisussat, anisarlernissanut tunngasunik pilersarusiorfigineqarnikuunngilaq. Naluaa qaqugukkut aneersinnaalissalluni. Nuummut nuukkami misigisimavaa, soorlu aatsaat nutaamik, siullermeerluni inissiisarfimmut inississinneqarluni, tamannalu nukillalaarnarivaa. Ilaqtutani Qallunaat Nunaanniikkaluarpata Herstedvesterimut utissagaluarpoq, iluamik Nuummi sullinneqannginnami, qanorlu nakkutigineqarnini nalugamiuk.

Sapaatit akunneri tamangajaasa bistanstværgeni II oqaloqatigisarpaa.

Dansk:

T forklarede på grønlandsk blandt andet, at han blev flyttet til Nuuk den 2. september 2019 i den lukkede afdeling. Og han selv bestemt sig til, at flytte fra Herstedvester til Nuuk. Derfor var der ikke blevet afslag om hans flytning. Nu har han været i Nuuk i godt 4 måneder. Han har ikke noget imod, at være i Nuuk, men det er et anderledes liv. Han kan mærke, at de andre indsatte er endnu farligere end ham selv. Til daglig ser de ikke noget til personalet. Og hvis der sker noget slemt reageres der ikke på det, der kommer ikke personale. Han er i anstalten sammen med tilbageholdte, almindelige domfældte og forvaringsdømte som ham selv.

Hvis der opstår problemer, så er det de tilbageholdte og domfældte der forårsager problemerne. Selv er han blevet angrebet 2 gange, og der var ingen reaktion fra personalets side. Umiddelbart lige efter han var ankommet til Nuuk, blev han angrebet af sin fætter X1, og han gjorde alt, hvad han kunne og kom fri. Da han kom til Nuuk var han den nye, og havde ellers rettet forespørgsel til Herstedvester, det var som om, at der ikke engang var blevet skrevet på loven da anstalten åbnede, det var hans vurdering. Det var først i fredags, at overvågningskammeraerne blev sat op, og det er først nu man se om der sker noget. Han har sjældne gange samtaler med en psykolog, det vil sige hver 14.

dag. Med hensyn til misbrug er der ingen der holder øje med ham, og han forsøger selv, at passe på det. Og det var ikke hans forhold der gjorde, at skypesamtalen blev afløst. I den tid, hvor han har været i Nuuk, der blev der ikke brugt urinprøver. Han ved ikke, hvordan misbrugsproblemerne bliver løst. Der er ingen der arbejder i deres afdeling. Selv er han ikke bruger af euforiserende stoffer, og har ikke gjort det siden han rejste fra Danmark. Siden han kom til Nuuk har han mulighed for, at holde kontakten med familien, da han har fået lov til en mobil. Han kan få besøg hverdag. Og han får også besøg. I forbindelse med, at han blev flyttet til Nuuk, så er der ikke blevet udarbejdet en årsplan, hvad angår hans udgange. Han ved ikke, hvornår han kan få sine udgange. Da han flyttede til Nuuk, så han følelsen af, at han lige er blevet sat ind i anstalten, og det for ham meget frustrerende. Havde hans familie boet i Danmark, så var han taget tilbage til Herstedvester, da han ikke får en ordentlig sagsbehandling i Nuuk, og ved ikke engang selv, hvordan hans forvaring blev passet. Han taler med sin bistandsvæрге V1 næsten hver uge.

[...]

Bistandsværgen V1 oplyste på retsmødet, at da T var i Herstedvester, havde hun haft mulighed for at besøge ham. Men nu da han var flyttet til Nuuk, er det mere telefonisk samtale hun har med ham. Hun har svært ved at vurdere om T har forbedret sig. Men hun kunne høre, efter han er flyttet til Nuuk, lyder han til at være glad, selvom vi lige har hørt problemer der er i Nuuk anstalt.

Grønlandsk:

Toqqammavigisaasup II-p eqqartuussinermi oqaatigivaa, U Herstedvesterimiikkallarmat periarfisaqarsimalluni pulaartarnissaanut. Maannakkullu Nuummut nuunneratigut oqarasuaatikkuunerusoq oqalotigisarpa. Nalileruminaatsippaa U pitsanngoriaateqarsimanersoq. Kisiannili tusaasinnaavaa Nuummut nuunnermi kingornatigut nuannaarnerulersimasoq, naak nuummi pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfimmi ajornartorsiutit aatsaannguaq tusaralarivut.

[...]

U havde lejlighed til at udtale sig. Qanoq sivisutigisumik pillagaaniarami? Qaqugu pillagaanera naammassisagami? Nuummut inuttut ulorianartutut nalilikkatut nuuppoq. Inuttullu ulorianartutut naliligaaqqagami artorsarpoq. Pimmatigitittarpoq, oqaatsinillu annernartunik tuniorarneqartarluni. Pisut qaangiutereerput ingerlariaqqinnikuuvoq, ingerlariaqqinnissaminullu piumassuseqarluni. Massakut piviusoq qimallugu inuit Naalagaafillu nalilersuigaangata tujuorminartarput. Nammineq soorunami inuttut naleqarpoq, naleerutsinneqaraangamilu annernartarpoq. Naammagittarluni tamakku massakut atorpai. Oqaluffigineqartarpoq inissisimanini pillagaanini malugisariaqaraa. Aamma Naalagaaffimmiit naliliiffigineqartarpoq ulorianartuulluni. Aammalu naliliiffigineqartarluni pitsaasuusuni. Massakut Nuummi nivattutut sulisarpoq, taavalu sulerusulluni saaffiginnikkaangami, sulisut amigartillugit ulloq naavillugu isersimatitaasarpoq. Sulersusukkaluarluni sulisut pisuullutik sulinnitsoortarpoq. Herstedvesterimiikkallarami inuttut imminent suliarinikuuvoq, allanngorluni. Taava Nunatsinnut pigami kammalaatiginikuusaasa oqarfigisarpaanni pikkunaallisimalaraluni eqqissisimalersimanerarluni. Aperisarlutik qanoq sakkortutigisumik pillartissimanersoq, illaatigisarlunilu. Apeqquteerarpasuit saqqummertarput., sakkortunaarakku? Tamakku tujormigisarpai. Aamma soorlu kissaatigisaraat inuunini naallugu parnaarusasasuni.

Dansk:

T havde lejlighed til at udtale sig. Hvor længe har man tænkt sig at straffe ham. Hvornår er hans afsoning overstået? Han blev forflyttet til Nuuk vurderet som en farlig person. Og det tynger ham, at blive vurderet som en farlig person. Han bliver generet, og der bliver sagt noget sårende bemærkning til ham. Sket er sket, han er kommet videre, og viljen til at forsætte med at komme videre. Det er ubehageligt for ham, at staten vurderer ham ved at se bort fra virkeligheden. Selvfølgelig er han noget værd som person, og det gør ondt på ham når man betragter ham som en værdiløs person. Og han lever med det, med tålmod. Der bliver sagt til ham, at han skulle mærke sit liv som en straf-

fet. Og han bliver vurderet af staten som en farlig person. Og bliver også vurderet som en omgængelig person. I dag arbejder han som snerydder i Nuuk, og når han retter henvendelse fordi han har lyst til at arbejde, så var han nødt til at være inde på grund af personalemangel. Selv om han havde lyst at arbejde, så kan han ikke gøre det på grund af personalet. Han har bearbejdet sin person da han var i Herstedvester, hvor han ændrede sig. Da han så kom hjem til Grønland havde hans tidligere kammerater sagt til ham, at han er blevet kedelig og var blevet en rolig person. De spørger ind til, hvor hårdt han er blevet straffet, og gør grin med ham. Der dukker en masse små spørgsmål op. Var det for hårdt for dig? Den slags finder han ubehageligt. Og det var som om, at deres ønske var, at han sad inde på livstid.

[...]

Sagen sluttet.

Retten hævet kl. 11.07

Louise Skifte
Kredsdommer